

מדינת ישראל
משרד המשפטים
רשות התאגידים
לשכת ראש הרשות

ז' תמוז תשס"ט
29 יוני 2009

לכבוד,
מר דוד רותם, ח"כ
יושב ראש ועדת החוקה חוק ומשפט

שלום רב,

הנדון: הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2000 ו-2010) – פרק ל"ד: תיקון החלק התשיעי, פרק רביעי לחוק החברות, התשנ"ט-1999

במענה למכתבך מיום 24.6.09, לקראת הדיון שייערך ביום 3.7.09 בהצעת החוק שבנדון. הנני מתכבד להעביר את תשובתי לשאלות, כסדרן:

1. א. בישראל רשומות כ-425 אלף חברות פרטיות וכ-1,800 חברות חוץ.
ב. בחוק החברות, התשנ"ט – 1999 (להלן – חוק החברות) אין הגדרה או התייחסות נפרדת לחברה "פעילה" או "פעילה במשק".
ג. עם זאת, במאגר המיחשובי של רשם החברות קיים סטטוס חברה "פעילה". המונח "פעילה" בהקשר זה אינו בעל תוכן כלכלי אלא משפטי: "חברה פעילה" בהקשר זה הינה חברה אשר לא נמחקה, לא חוסלה, ואינה בסטטוס של הליכי פירוק. כיום מצויות במאגר רשם החברות כ-260,000 חברות בסטטוס "פעילה" כאמור.
ד. בידי רשם החברות אין נתונים כמה מתוך חברות אלה הינן "פעילות במשק" במובן הכלכלי של מונח זה. יחד עם זאת, לפי הערכות המבוססות על כמות החברות המבצעות פעילויות, כגון רישום שעבודים תשלומי אגרה לסירוגין ושינויים אחרים, ישנן כ-200 אלף חברות פעילות במשק.
2. א. הפעולות הננקטות כיום לצורך גביית האגרות השנתיות הן משלוח שוברי תשלום לרבות לגבי חובות קודמים, בתחילת שנה קלנדרית ולקראת סופה וכן פרסום מודעות בעיתונות ארצית ובאתר האינטרנט של רשם החברות ברשות התאגידים.

מדינת ישראל
משרד המשפטים
רשות התאגידים
לשכת ראש הרשות

- ב. עד עתה, לא ננקטו פעולות של ממש כנגד חברות שלא שילמו את התשלום במועד. חוב האגרה מתעדכן (בהתאם לעדכון המדד מידי שנה) ומצטבר בנתוני רשם החברות. מידע זה פתוח לעיון הציבור.
- ג. מספר החברות בסטטוס "פעילה" אשר להן חוב אגרה שנתית לשנת 2007 הינו כ- 127 אלף ומספר החברות כנ"ל לשנת 2008 – כ- 146 אלף. יצוין, כי חברה אשר לא שילמה את חובותיה במועד מצטברים חובותיה משנה לשנה. (נתון זה מתייחס גם לחברות אשר שילמו את חוב האגרה לשנים אלה באופן חלקי בלבד).
3. עד עתה, לרבות בשנים 2007 ו-2008, לא הוטלו עיצומים על חברות פרטיות כמו גם על חברות חוץ, וממילא לא שולמו עיצומים כספיים.
4. בהתאם להנחיות היועץ המשפטי לממשלה, אין התיישנות בנקיטת הליכים מינהליים לרבות בשל אי תשלום אגרות. ההתיישנות היא טענת הגנה דיונית בבית המשפט בלבד ואינה מתאימה בבסיסה להליכים מינהליים. מובן, שרשות מינהלית בבואה להפעיל את סמכויותיה צריכה לפעול בסבירות וללא שיהוי. לעניין זה נקבעה בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה תקופה של 7 שנים, המקבילה לתקופת ההתיישנות האזרחית, כאמת מידה לזמן סביר שבמסגרתו מחויבת לפעול רשות מינהלית בהליכי גבייה, כאשר, מטבע הדברים, קיימת אפשרות לחרוג מתקופה זו אם ישנן הצדקות מתאימות. בענייננו, כאמור, נשלחות מדי שנה דרישת תשלום ותזכורת לגבי חובות האגרות, הן לשנה בה נשלחת דרישת התשלום והן לחובות העבר המצטברים.
5. בשנת 2008 הוגשו לרשם החברות כ-25,000 דוחות שנתיים בלבד אשר מתוכם רק 14 דוחות שנתיים של חברות חוץ. כלומר, אם נתייחס לכלל החברות הפעילות בהתאם לאמור בסעיף 1 לעיל, כ- 235 אלף חברות פעילות לא הגישו דו"ח שנתי לרשם החברות. לא ננקטו פעולות בגין אי הגשת הדו"חות השנתיים.
6. בישראל רשומות כ-700 חברות ציבוריות. חברות ציבוריות מחויבות בתשלום אגרה לרשם החברות, אך לא בהגשת דו"ח שנתי (חברות ציבוריות מחויבות במסירת דיווחים שונים לרשות ניירות ערך). לא הוטלו עיצומים כספיים בגין אי תשלום אגרה, כעולה מסעיף 3 לעיל.
7. ההערכות ליישום הפרק בענין עיצומים כספיים ולאכיפתו, הינה כדלקמן:
- א. עמידה בראש הוועדה לבחינה האכיפה המנהלית לפי הוראות חוק החברות, שמונתה על-ידי מנכ"ל משרד המשפטים. הוועדה סיימה את עבודתה בחודש נובמבר 2008 ובין

מדינת ישראל
משרד המשפטים
רשות התאגידים
לשכת ראש הרשות

- היתר, המליצה להקים מחלקת אכיפה ובקרה ברשות התאגידים, שתעסוק באיתור הפרות החוק ואבחון המקרים המתאימים להטלת עיצומים כספיים.
- ב. קידום יישום המלצות הוועדה לבחינת האכיפה המנהלית ופעולות להקמת מחלקה ייעודית (מחלקת אכיפה ובקרה) לטיפול בנושאי האכיפה והבקרה, לרבות הטלת עיצומים כספיים ואכיפתם - טיפול בהיבטי תקצוב ותקנון והקצאת המשאבים הנדרשים להקמת המחלקה. לצורך העניין, הוקמה וועדת היגוי משרדית ליישום המלצות הוועדה, אשר בראשה עומד מנכ"ל משרד המשפטים.
- ג. הכנת תכנית עבודה לעבודתה של מחלקת האכיפה והבקרה האמורה, שמטרתה הן לטייב את נתוני המידע המופיע במאגר המידע של רשם החברות, והן לאפשר הטלת עיצומים כספיים במקרים המתאימים.
- ד. בדיקת היבטים משפטיים שונים הנוגעים לאכיפת פרק העיצומים הכספיים, לרבות הצעות לתיקוני חקיקה.

בכבוד רב,

אלון בכר
ראש רשות התאגידים

העתק:

גב' סיגל קוגוט, המשנה ליועצת המשפטית לכנסת והיועצת המשפטית לוועדת החוקה חוק ומשפט